

СТАНОВИЩЕ

От доцент доктор **Иванка Василева Асенова**,

Катедра Психология, Философски факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски”

относно дисертационен труд на тема: “Онтогенетична динамика на латерализацията на вниманието в училищна възраст: ефекти върху академичната успеваемост и интелигентността”, с автор **Йоанна Росенова Андонова**, за присъждане на образователна и научна степен “ доктор”, в професионално направление 3.2. Психология, научната специалност ”възрастова и педагогическа психология”

Темата на дисертационния труд на Йоанна Андонова е в безспорно трудна област за научни търсения, каквато е областта на когнитивната невропсихология, и в по-тесен план - латерализацията на процесите на вниманието. Изборът на изследвания проблем заслужава адмирации, не само защото визира слабо проучени в световен мащаб, а у нас - никога непроучвани въпроси, но и защото навлиза в дълбочина на същинската проблематика на когнитивната наука.

Изследването е базирано на много добра концептуална основа, спазени са всички изисквания, относно планирането и провеждането на психологични изследвания, и всички изисквания за разработване и представяне на този вид научен труд.

Съдържанието на дисертацията е структурирано по класически начин в увод, три глави, обобщение, изводи, приноси, библиография и приложения. Библиографията съдържа впечатляващ брой от 247 източника, от които 14 български, 7 руски и 226 английски.

Теоретичната част на дисертационния труд е подробно и систематизирано разработена, което свидетелства за доброто познаване от

докторантката на натрупаните към момента знания в тази научна област. Без излишно разпиляване и в логична последователност са разгледани всички основни аспекти на изследвания проблем: латерализацията на церебралните функции и факторите, които я формират и променят в хода на човешкия живот; концептуализирането на вниманието в рамките на различни теоретични перспективи, с акцент върху разглеждането му в перспективата на когнитивната невропсихология; латерализацията на процесите на вниманието с фокус върху свързаните с развитието промени; методите за изследване на латерализацията, конкретно на селективното внимание в неговата зрительно пространствена модалност и на екзекутивното внимание в неговата слухово вербална модалност.

Втора глава представя концептуалният модел на собственото изследване. Ясно формулирани са основната цел, хипотезите и изследователските задачи. Подробно описана е изследваната внушителна извадка от 380 субекта. Подбраният изследователски инструментариум е абсолютно релевантен на целите на проучването. Държа да подчертая, че е извършено огромно количество работа и е събран внушителен масив емпирични данни, предвид прилагането на набор от методи (дихотично слушане, разполовяване на линии, прогресивни матрици на Рейвън, перформансен тест за ръкост, работа с документи), но най-вече предвид тежката процедура по прилагането специално на дихотичното слушане – тестът (с продължителност 14 мин) се прослушва от всеки изследван трикратно, в три последователни дни, и то само в часовете на физиологичен максимум.

В следващата, трета глава, информативно, ясно и добре структурирано и систематизирано в текст, таблици и графики, са представени резултатите от проведените собствени проучвания.

Направен е успешен опит за интерпретативен анализ на собствено получените резултати в контекста на доминиращите теоретични схващания и изследователските находки от предходни подобни проучвания.

Изводите от проведеното изследване са прецизно и точно формулирани. Всеки от тях очертава аспект от основния изследователски проблем и описва находка, свързана с хипотезите на проучването.

Приносните достижения на дисертационния труд са адекватно и коректно представени и имат съществено място в психологичната теория и практика.

Авторефератът по дисертационния труд покрива изискванията за такъв вид разработка, съответства на дисертационния текст и го представя коректно и систематизирано.

Заключение: Дисертационният труд на Йоанна Андонова е много стойностно научно изследване, посветено на актуален проблем в слабо проучена област на психологичната наука. Всички компоненти на разработката са на високо ниво и представят докторантката като добре изграден млад учен, с добра научно-изследователска компететност. Убедено гласувам с “Да” за присъждането на образователната и научна степен „Доктор” на Йоанна Росенова Андонова.

20.02. 2015г.

Автор на становището:

/Доцент д-р Иванка Асенова/